

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра русского языка**

БУБЕН Анна Вячеславовна

**НАРРАТИВНЫЕ СТРАТЕГИИ
АВТОРСКОГО ЛИТЕРАТУРНОГО ПИСЬМА**

Аннотация к магистерской диссертации

специальность 1-21 80 11 «Языкознание»

Научный руководитель
Татьяна Николаевна Волынец
доктор филологических наук,
профессор

Минск, 2024

ОБЩАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА РАБОТЫ

Бубен Анна Вячеславовна

Нарративные стратегии авторского литературного письма

Структура и объём диссертации. Магистерская диссертация состоит из введения, трех глав, содержащих разделы, заключения, списка, включающего 84 наименования использованной литературы, списка публикаций магистранта (4 единицы) и приложения. Общий объём составляет 75 страниц печатного текста.

Ключевые слова: ЭПИСТОЛЯРНО-ЛИТЕРАТУРНЫЙ ДИСКУРС, АВТОРСКОЕ ЛИТЕРАТУРНОЕ ПИСЬМО, НАРРАТИВНЫЕ СТРАТЕГИИ, ВИДО-ВРЕМЕННЫЕ ФОРМЫ ГЛАГОЛА, ЛОКАЛИЗОВАННОСТЬ/НЕЛОКАЛИЗОВАННОСТЬ ДЕЙСТВИЯ, СЕМАНТИКА СУБЪЕКТА.

Цель магистерской диссертации – выявление нарративных стратегий авторских литературных писем А. Эфрон, адресованных Б. Пастернаку.

Для достижения поставленной цели решались следующие **задачи**:

- определить степень разработки жанровой теории авторского литературного письма, определить точность существующих дефиниций; выработать собственное определение жанра;
- установить режим интерпретации эпистолярного текста с опорой на теоретические положения ведущих дискурсивных исследований; выявить авторскую интенцию написания авторского литературного письма;
- доказать наличие нарратива в авторском литературном письме, определить особенности нарративной картины мира А. Эфрон в письмах к Б. Пастернаку, а также установить модальность рассматриваемых писем;
- определить ведущие нарративные стратегии бытописания и литературного письма (на примере писем А. Эфрон к Б. Пастернаку), установить грамматические средства, организующие нарратив о быте, и их семантику;
- определить ведущие нарративные стратегии пейзажных описаний; выявить способы взаимодействия различных нарративов

Объект исследования – нарративные стратегии авторского литературного письма как особой разновидности частного письма.

Предмет исследования – грамматическая семантика видо-временных глагольных предикатов, семантика субъекта, а также текстовые функции именных частей речи как языковых средств создания нарративной стратегии в авторском литературном письме.

Выводы. Авторское литературное письмо характеризуется совмещением дейктического и нарративного режимов интерпретации. Определена

вероятностная нарративная картина мира с модальностью понимания, предложена схема сюжета переписки. Выявлены нарративные стратегии бытописания, пейзажных описаний и эмоционального состояния. Обнаружены и описаны грамматические и семантические средства реализации нарративных стратегий.

Научная новизна работы – в научный оборот введены ранее не исследованные тексты – письма А. Эфрон к Б. Пастернаку: определены и описаны нарративные стратегии, использованные автором (А. Эфрон); впервые выявлены особенности нарратива, нарративной картины мира и сюжета в литературных письмах А. Эфрон; обнаружены закономерности употребления видо-временных глагольных форм, а также именных частей речи в зависимости от нарративной стратегии адресанта.

АГУЛЬНАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА РАБОТЫ

Бубен Ганна Вячаславаўна

Наратыўныя стратэгіі ў аўтарскім літаратурным пісьме

Структура і аб'ём дысэртацыі. Магістарская дысэртацыя складаецца з уводзінаў, трох глаў, якія змяшчаюць у сабе раздзелы, заключэння, спіса, які ўключае 84 наймення выкарыстанай літаратуры, спіса публікацый магістранта (4 адзінкі) і дадатку. Агульны аб'ём складае 75 старонак друкаванага тэксту.

Ключавыя словы: АЎТАРСКАЕ ЛІТАРАТУРНАЕ ПІСЬМО, ЭПІСТАЛЯРНА-ЛІТАРАТУРНЫ ДЫСКУРС, НАРАТЫЎНЫЯ СТРАТЭГІІ, ТРЫВАЛЬНА-ЧАСАВЫЯ ФОРМЫ, ЛАКАЛІЗАВАНАСЦЬ/НЕЛАКАЛІЗАВАНАСЦЬ ДЗЕЯННЯ, СЕМАНТЫКА СУБ'ЕКТА.

Мэта магістарскай дысэртацыі – выяўленне наратыўных стратэгий аўтарскіх літаратурных пісем А. Эфрон, адрасаваных Б. Пастарнаку.

Для дасягнення пастаўленай мэты вырашаліся наступныя **задачы**:

- вызначыць ступень распрацаванасці жанравай тэорыі аўтарскага літаратурнага пісьма, вызначыць дакладнасць існуючых дэфініцый; распрацаваць уласнае азначэнне жанру;

- устанавіць рэжым інтэрпрэтацыі эпістальнага тэксту з апорай на тэарэтычныя палажэнні вядучых дыскурсіўных даследаванняў; выявіць аўтарскую інтэнцыю напісання аўтарскага літаратурнага пісьма;

- даказаць наяўнасць наратыву ў аўтарскім літаратурным пісьме, вызначыць асаблівасці наратыўнай карціны свету А. Эфрон у пісьмах да Б. Пастарнака, а таксама ўстанавіць мадальнасць пісем, якія разглядаюцца;

- вызначыць вядучыя наратыўныя стратэгіі бытапісання і літаратурнага пісьма (на прыкладзе пісем А. Эфрон да Б. Пастарнака); устанавіць граматычныя сродкі, якія арганізуюць наратыву аб побыце, а таксама іх семантыку;

- выявіць вядучыя наратыўныя стратэгіі пейзажных апісанняў; выявіць спосабы ўзаемадзеяння розных наратываў.

Аб'ект даследавання – наратыўныя стратэгіі аўтарскага літаратурнага пісьма як асаблівай разнавіднасці прыватнага пісьма.

Прадмет даследавання – граматычная семантыка трывальна-часавых дзеяслоўных прэдыкатаў, семантыка суб'екта, а таксама тэкставыя функцыі іменных часцін мовы як моўных сродкаў стварэння наратыўнай стратэгіі ў аўтарскім літаратурным пісьме.

Вывады. Аўтарскае літаратурнае пісьмо характарызуецца сумяшчэннем дэйтэчнага і наратыўнага рэжымаў інтэрпрэтацыі. Вызначана верагодная карціна свету з мадальнасцю разумення, прапанавана схему сюжэта перапіскі.

Выяўлены наратыўныя стратэгіі бытапісання, пейзажных апісанняў і эмацыйнага стану. Выяўлены і апісаны граматычныя і семантычныя сродкі рэалізацыі наратыўных стратэгій.

Навуковая навізна. У навуковы абарот уведзены раней не даследаваныя тэксты – пісьмы А. Эфрон да Б. Пастарнака; вызначаны і апісаны стратэгіі, выкарыстаныя аўтарам (А. Эфрон); упершыню выяўлены асаблівасці наратыву, наратыўнай карціны свету і сюжэту ў літаратурных пісьмах А. Эфрон; вызначаны заканамернасці ўжывання трывальна-часавых форм, а таксама іменных часцін мовы ў залежнасці ад наратыўнай стратэгіі адрасата.

GENERAL OVERVIEW OF THE WORK

Buben Anna

Narrative strategies of author's literary writing

Structure and scope of dissertation. The master's dissertation consists of an introduction, three chapters which include parts, a conclusion, a list of 84 references, a list of the Master's Degree student's academic publications (4 items) and an appendix. The total scope of the paper is 75 pages of typed text.

Key words: EPISTOLARY-LITERARY NARRATIVE, AUTHOR'S LITERARY WRITING, NARRATIVE STRATEGIES, ASPECT AND TENSE VERB FORMS, TEMPORAL LOCALIZATION/NON-LOCALIZATION, SUBJECT SEMANTICS.

The aim of the master's dissertation is to reveal narrative strategies of the A. Efron's author's literary writings/letters addressed to B. Pasternak.

To achieve this aim the following **tasks** were completed:

- define the genre theory of the author's literary writing degree of development, define the accuracy of existing concepts, develop a personal definition of a genre;
- adjust te regime of interpretation of the epistolary text on the basis of the leading discursive studies theoretical position, reveal the author's intention of literary writing;
- prove the narrative existence in the author's literary writing, define the peculiar features of the narrative picture of A. Efron's letters/writings to B. Pasternak, as well as establish the modality of the letters/writings under consideration;
- define the leading narrative strategies of the everyday writing and author's literary writing (on the example of A. Efron's letters/writings to B. Pasternak), establish the grammatical means which organise the narrative about everyday life and their semantics;
- define the leading narrative strategies of the landscape descriptions, reveal the ways of interaction of different narratives.

The object of the study is the narrative strategies of the author's literary writing as a particular type of a personal letter\writing.

The subject of the study is the grammatical semantics of the aspect and tense verbal predicates, the subject semantics, as well as text functions of the nominal parts of speech as language means of the narrative stretegy creation in the author's literary writing.

Conclusions. The author's literary writing is characterized by the combination of the deictic and narrative interpretation regimes. The probabilistic narrative picture of the world with the modality comprehension is defined. The scheme of the writing plot is suggested. The narrative strategies of the everyday writing, landscape

descriptions and emotional state are revealed. The grammatical and semantic means of the narrative strategies realisation are revealed and described.

The scientific novelty of the study is as follows. A new text of the A. Efron's letter/writing to B. Pasternak, which has not been studied before, is introduced into scientific use. The narrative strategies used by the author (A. Efron) are defined and described; for the first time, the features of the narrative, the narrative picture of the world and the plot in A. Efron's literary letters are revealed; patterns of the use of species-temporal verb forms, as well as nominal parts of speech, depending on the addressee's narrative strategy are revealed.